

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 102. ANUL XII.

Telegrafulu este de doua ori pe septem-
man: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 31 Dec. 1864. (12 Ian. 1865.)

Inseratele se platescu pentru
inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero
mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Preainaltele bilete de mâna imperatesci

pentru conchiamarea congressului nationalu serbescu, si pentru
infintiarea Metropoliei române gr. or.

Curendu dupa incheierea numerului nostru din urma ne
sosi si foi'a oficiosa „Wiener Zeitung“ din 3 Ianuaru 1865,
care aduce p. n. bilete de mâna imperatesci, privitoare la
Metropoli'a româna si la congressulu serbescu. Acestea
sunt urmatorele:

Iubite Patriarchu Masirevic. Eu amu incuviintiatu,
ca congressula nationalu pentru pertractarea afacerilor bi-
sericesci, scolare si fundatiunale, mai departe pentru aducerea
unei invoiri asup'a acelei parti a avereii comune a Metropo-
liei Carlovitane din Ungari'a, Croati'a si Slavoni'a impreuna
cu confiniile militare, carea se cuvine cercuriloru romanesci
desfacute de câtra dens'a, sa se conchiame la Carlovitua.

Totdeodata cu congressulu nationalu va consulta sinodulu
Episcopiloru gr. or. serbesci, parte pentru de a face alegerile
de Episcopi trebuincioase, parte pentru de a reprezenta in a-
facerile mai susu amintite bisericesci, scolare si fundatiunale
interesele bisericesci.

Diu'a, candu voru ave a se deschide ambe adunarile, are
a o defige Comissarulu Nostru, Maiorulu generalu Iosifu Br.
Philippovic de Philippsberg in contielegere cu
Domni'a T'a.

Vienn'a in 24 Decembre 1864.

Franciscu Iosifu m. p.

Iubite Br. de Siagun'a. Ascultandu rogârile Româ-
niloru gr. or. din Transsilvani'a si Ungari'a, in consonantia
cu intentiunea manifestata prin resolutiunile Mele din 27
Septembre 1860 si din 25 Iuniu 1863 amu incuviintiatu, ca
pentru densii sa se infintieze o Metropolia independente, co-
ordinata cu cea serbesca, si ca biserica episcopesca din Trans-
silvani'a sa se radice la demnitatea metropolitana.

Totdeodata aflu a Te denumi pre Domni'a T'a Archie-
piscopu si Metropolitulu alu Româniloru gr. or. din Transsil-
vani'a si Ungari'a.

Vienn'a in 24 Decembre 1864.

Franciscu Iosifu m. p.

Pentru insemnatatea loru istorica credemu ca nu va fi de
prisosu a comunica aceste doue p. n. acte imperatesci si in
testulu originalu germanu, care este celu urmatoriu:

„Lieber Patriarch Masirevic. Ich habe genehmigt,
dass der Nationalcongress zur Verhandlung von Kirchen-, Schul-
und Fondsangelegenheiten, ferner zur Vereinbarung eines Ue-
bereinkommens über jenen Antheil des der Karlowitzer Metropole
in Ungarn, Croatien und Slavonien mit Inbegriff der Milit-
targrenze gemeinsamen Vermögens, welcher den von derselben
getrennten romanischen Sprengeln zustattenzukommen hat, nach
Karlowitz einberufen werde.

Gleichzeitig mit dem Nationalcongresse wird die Synode
der griechisch-orientalischen serbischen Bischöfe tagen, theils um
die erforderlichen Wahlen von Bischöfen vorzunehmen, theils um
bezüglich der oben erwähnten Kirchen-, Schul- und Fondsange-
legenheiten den kirchlichen Standpunkt zu vertreten.

Den Tag, an welchem beide Versammlungen zu eröffnen
sein werden, hat Unser Commissär Generalmajor Joseph Freiherr
Philippovic v. Philippsberg einverständlich mit
Ihnen festzusetzen.

Wien, am 24 December 1864.

Franz Joseph m. p.

„Lieber Freiherr von Siaguna. Den Bitten der
griechisch-orientalischen Romanen in Siebenbürgen und Ungarn
willfahrend, habe Ich in Uebereinstimmung mit der durch Meine
Entschliessungen vom 27 September 1860 und vom 25 Juni
1863 kundgegebenen Absicht genehmigt, dass für dieselben eine
selbstständige, der serbischen coordinirte Metropole errichtet und

die bischöfliche Kirche in Siebenbürgen zur Metropolitanwürde
erhoben werde.

Zugleich finde Ich Sie zum Erzbischofe und Metropolitanen
der griechisch-orientalischen Romanen in Siebenbürgen und Un-
garn zu ernennen.

Wien, den 24 December 1864.

Franz Joseph m. p.

„General-Corresp.“ insotiesce aceste acte cu urmatorele notitie:

Biletele de mâna facu epoca in Istori'a Serbiloru si Ro-
mâniloru gr. or. ai Austriei.

Româniloru de acêsta confessiune s'au incuviintiatu defi-
nitivu cea mai ferbinte a loru dorintia de o positiune indepen-
dente ierarhica, si demnitatea cea mai inalta bisericésca s'a
conferitu in nou'a metropolia barbatului acelu'a, care cu dré-
pta intielegere a cunoscatu trebuintiele correligiunariiloru si
consangeniloru sei, si impacarea acelor'a o a cautatu totdeun'a
pe o cale, ce convergêza cu directiunea intereselor comune
ale patriei nôstre. Serbiloru dela a. 1791, si fiindca congres-
sulu din Timisiór'a de atunci remase fâra urmâri directe, in
adeveru dela a. 1769 iar li s'a datu inlesnirea, de a se con-
sultá in adunarile loru cele vechi nationale asup'a afaceriloru
loru, privitoare la scóla, biserica si fonduri, si a-si depune do-
rintiele in modulu corespundiatoriu privilegiiloru loru la trep-
tele tronului.

Program'a consultâriloru congressului nationalu, ce se
ascépta, încátu acel'a a priimitu p. n. aprobare, este fórte
larga. De o parte cuprinde unu siru de afaceri, ce taia in
intreaga vieti'a bisericésca si nationala, precum: organizarea
parochieloru, defigerea influintiei loru asup'a asiediarei preo-
tiloru si invetiatoriloru, regularea causei scolare, normarea ad-
ministratiunei fonduriloru nationale, reducerea si dotarea cor-
respundiatore a parochieloru etc. De alta parte va ave de a
face congressulu celu din urma actu, care e de lipsa, pentru
de a depliná despartirea ierarhica a celoru doi soti, cari de
mai multu de unu seculu au fostu impreunati subt un'a con-
ducere bisericésca si acum dupa vointi'a ambeloru parti se
despartiescu.

Metropoli'a Carlovitana din Ungari'a, Croati'a si Sla-
voni'a impreuna cu confiniile militare posede fonduri nu ne-
insemnate, ale câroru frupte pâna acum se intrebuintiau spre
scopuri bisericesci atátu ale Româniloru, câtu si ale Serbiloru.
Dintr'acestea sa se scóta acum partea aceea, ce se cuvine
cercuriloru, cari trecu la metropoli'a cea noua româna. A o
face acést'a, nu este nici decátu problema usióra. Insa difi-
cultátile eii disparu, indata ce partidele interesate se voru
impreuná la o convenire amicabila. La acést'a se va dá acum
ocasiune in adunarea ce se ascépta a congressului nationalu.
Acést'a e si caus'a, pentru carea se conchiama si Români, si
inca pentru cea din urma data, a participá la congressu.

Esc. Sea P. Archiepiscopu si Mitropolitulu emise câtra cre-
dinciosii sei urmatorea hartia archierésca:

Nr. AE. M. 3.

Andreiu Baronu de Siagun'a

din mil'a lui Domnedieu Archiepiscopus si
Metropolitulu alu Româniloru greco-resari-
teni din Ardélus si Ungari'a, Consiliaru in-
timu de statu, Cavaleru alu Ordinului ce-
saro-austriacu alu Corónei de feru class'a I,
Comendatoru alu Ordinului cesaro-austriacu
leopoldinu, Membru pe vieti'a alu Senatulu
imperialu, Presiedinte si membru funda-
toru alu Asociatiunei transsilvane pentru
literatur'a româna, si cultur'a poporului
românu, Membru fundatoru alu museului de
tiéra, membru ordinariu alu Societátii pen-
tru cunoscenti'a tierei Ardélului, si alu
celei de agriculturain Bucovin'a, — Daru voue

toturora Românilor greco-resariteni de tagm'a preotiesca si lumésca din Ardélú si Ungari'a, si pace dela Domnedieu Tatalu nostru, carele este in ceriuri!!!

Bine este a se marturisi Domnului, si a cantá numelui teu preinalte, a vesti diminéti'a mil'a ta, si adevéru teá in tóta nóptea. Psalmu 9. 2—3.

In mân'a Domnului este stapanirea pamentului, si in vremea cuviósa va radica pre folositoriulu peste densulu. Sirachu capu 10. 4.

Veseléscá-se inim'a celoru ce cauta spre Domnulu. Cautati pe Domnulu, si ve inariti; cautati fati'a lui pururea; aduceti-va aminte de minunile lui, de minunile si judecátile gurei lui. Psalm. 104, 1—5.

Aceste invetiaturi sfinte si nemincinóse, care sunt luáte din cartea vietiei— S. Scriptura— lasandu-le inainte, aducu a-cea veste buna la cunoscinti'a vóstra Românilor de relegea greco-resaritena din Ardélú si Ungari'a, ca

I. Maiestatea Sea, Préindoratulu nostru Imperatu Franciscu Iosifu I, prin préinalt'a Sea otarire din 24/12 Decembre 1864 au incuviintiatu Metropoli'a cea de multu dorita de noi;

II. ca pre mine m'au denumitu de Archiepiscopu si Metropolitu alu Românilor greco-resariteni din Ardélú si Ungari'a;

III. a inaltia Eparchi'a nóstra din Ardélú la dignitate metropolitana;

IV. a rendui, ca Metropoli'a nóstra are a constá din Eparchiele cele pâna acum a Ardélului si Aradului, cu luarea a-fara a comunei bisericesci serbe din Aradu, si apoi din Comunele române, care se tinu acum de Eparchiele Timisiórei si a Versietului;

V. ca comunele bisericesci române din Protopopiatele Caransebesiului, Mehadiei, Lugosiului, Fagetului, Varadiei, Jebelului, Versietului, Palancei, Panciovei si Ciacovei au a se face o Eparchia cu locul resedintiei Episcopului la Caransebesiu; ear

VI. Comunele bisericesci din Protopopiatele Hasiasiului, Lipovei, Timisiórei, Cianadului, Chichindei si Beccerecului au a se intrupa cu Eparchi'a Aradului.

VII. ca in privinti'a Comunelor mestecate din diecesele Aradului, Timisiórei, si a Versietului are a se urmá dupa otaririle Sinodului din Carlovitiu, care lasa in voi'a unoru asemene comunitati a se declará, de care Mitropolia vréu sa se tina, si apoi oficiolatele subordonate voru tractá astfelu de lucruri, si le voru asterne spre final'a decisiune la Cancelari'a aulico-ungurésca, séu la Ministeriulu de resbelu.

Vedeti, iubitoru! cátu este de bine a se marturisi Domnului si a cantá numelui lui; a pazi poruncile lui; a se aduce aminte de minunile si judecátile lui; a crede, ca in mân'a lui Domnedieu este pamentulu, si ca elu da poporului seu in vremea cuviósa pre Imperatulu celu folositoriu, carele pórtá pe buzele sale sciintia, luminare, si dreptate crestinésca si carele nu gresiesce cu gar'a sea in judecata, Pild. 16, 10, pentru ca pazesce nevatematu invetiaturile cele domnediesci ale lui Christosu.

Astadi vedemu, ca Domnedieu asiá ne-au miluitu, precum miluiesce unu tata pre fiii sei; astadi vedemu, ca inaltiatulu nostru Imperatu cá unu Domnitoriu folositoriu tramisu dela Domnedieu, sa folosésca popóreloru sale, ni-au facutu si nóue dreptate crestinésca in urm'a sciintiei si luminárei sale adevératu crestine, pre carea toti acei crestini o voru recunósce de judecata drépta, cari pazesce nevatematu invetiaturile lui Christosu.

Scie Imperatulu nostru, ca noi cá crestini de relegea greco-resaritena iamú fostu lui totdeuna credinciosi, cu alipire catra Tronulu seu, si ca astfelu vomu remané, si astfelu voru fi si urmasii nostri; de aceea bucosu neau facutu si pre noi partasi de bunatatile acelea, care au datu si celoralalte popóre de sub sceptrulu seu prin egal'a indreptatire politica, bisericésca, si natiunala.

De multe neasuri ne-au mantuitu pre noi Domnedieu prin unsulu seu Imperatulu nostru Franciscu Iosifu I. si ni-au datu prin Inaltacelasi multe bunatati; de aceea inainte de tóte sa multiamimu lui Domnedieu cu inimá curata si infránta, ca ni-au mantuitu din stricaciune viéti'a nóstra bisericésca, si ca au umplutu de bunatati post'a nóstra, ce amú avutú póntru infintiarea unei Mitropolii natiunale de relegea nóstra.

Apoi sa multiamimu si Imperatului nostru pentru indurarea sea cea mare, si sa ne rogámu lui Domnedieu in bisericá, si a casa cu acei doi Psalmi 19 si 20 din Ciaslovu la inceputulu rogaciunei de diminéti'a, pentru sanetatea Inaltacelului pána la cele mai adunci betranetie si pentru pacinica si norocósa domni'a lui, cá si supusii lui toti sa petróca intru linisce si multiamire viéti'a lina si fara de gálcéva!

Trebuie, iubitoru! sa sciti, ca mai suntú a se face unele pregatiri, cá Mitropolia nóstra sa se póta pune in lucrare; de

aceea acum Ve vestescu cu deosebire celoru din eparchiele de acum a Timisiórei si a Versietului numai atát'a, ca Maiestatea Sea s'au induratu a resolvi Mitropoli'a pentru noi Români de relegea greco-resaritena din Ardealu si Ungari'a, si pe mine a me denumi de Archiepiscopu si Metropolitu, si ca Voi pána la alta renduiela, ce va urmá curendu, si adeva pána se voru conscrie Comunele bisericesci curatu si mestecatu române din acele doue eparchie, si protopopiatele se voru determiná, si pána se va alege si denumi de cátra Imperatulu inca unu Episcopu cu locuinti'a la Caransebesiu, — sa fiti ascultatori de Episcopii, Protopopii si Preotii vostri de pâna acum, si tóta cinstirea si simbrielle sa le dati lorú, precum le-ati datu si pána acum, póntru ca insusi Imperatulu Ve demanda Vóue acést'a.

Porunc'a acést'a imperatésca sfántu sa o paziti, cá Eu sa potú lucrá odichnitu pentru cea mai curenda punere in lucrare a Ierarchiei nóstre, si sa-mi usurati mie ostenele mele, care le facu spre binele Vostru.

Eara Domnedieculu nadejdei sa Ve umple pre Voi toti de tóta bucuri'a si pacea, cá sa prisositi in nadejde cu poterea Duchului santu. Aminu.

Sabiiu diu'a d'antáiu a nascerei Domnului in an. 1864.
Andrieu m. p.

Adausu pentru preotime: Spre viitoriu in rugaciuni veti díce: Preasfintitulú Archiepiscopulu si Metropolitulu nostru Andreiu.

Sabiiu in 27 Decembre. Nu lesne s'au serbatu in cetatea nóstra din partea Românilor greco-orientali serbatori atátu de vesele, cá ceste de acum; cáci dorinti'a, ce nutriamú de atát'a tempu si cu atát'a ardóre in inimele nóstre, este realisata: Mitropoli'a romána greco-orientala din Austri'a e recunoscuta si sanctiunata de preainaltulu tronú imperatésca. Noi in actulu acést'a maretiu vedemu nu numai unu simvolu de profunda intielepciune, de nobila iubire de dreptate, si de inalta gratia din partea iubitelui nostru Imperatu Franciscu Iosifu I., ci si o dovada preachiara de simtiementu bunu si sinceru crestinésca. Cáci precum la crestini cei vechi si la domnitorii lorú crestinésca erá laudabilulu obiceiú, a distinge dílele cele sfinte si prin cugetári si fapte sfinte, asiá si Maiestatea Sea au alesu tocmai dílele cele sfinte, in care crestinatatea serbéza nascerea Mantuitorului luméi, pentru de a'mbucurá si indulci pre poporulu nostru cu darulu acést'a de multu doritu. De aceea Maiestatea Sea, urmandu esemplulu imperatiloru celoru bunú crestinésca din anticitate, si destinandu inadinsu dílele acestea serbatoresci pentru acést'a fápta maritimósa, prin aceea si-a mai radica unu monumentu nou, mai tare decátu pétr'a si decátu ferulu in inimele nóstre: monumentulu de eterna multiamita si neperitóre recunoscintia. Si precum in poporulu romanescu traiesce cá o traditiune sánta din neamu in neamu amintirea aceea, cá imperatii din gloriós'a casa habzburgico-lotaringica au fostu cei d'antáiu, cari si-au adusu aminte si de elu si sórtea lui cea decadiuta, si i-au intinsu mân'a salvatóre, pentru de a-lu scóte cu 'ncetulu din nóptea selaviei corporale si a selaviei spirituale, a selaviei ignorantiei, — mai trista inca decátu cea corporala: asiá lângá acést'a traditiune se va adauge de astadi inainte pentru tóte vécurile si aceea, cá Imperatulu celu luminatu Franciscu Iosifu I. a frántu deplinu catusile lui, dandu si credinciosului Seu poporu románu libertatea politica si bisericésca.

Románulu a pastratu prin tóte vijelielle tempuriloru cá atributu alu caracterului seu recunoscintia pentru binefacerele priimite. Si precum astadi, la seirea despre sanctiunarea Mitropoliei, tóte inimele române din marea si unitari'a monarchia austriaca vibréza de bucuria; si precum tóte buzele rostescu cu multiamita si veneratiune gloriósulu nume alu Domnitorului: asiá suntemu siguri, ca aceste simtieminte ei le voru transplantá cá o scumpa ereditate, si asupr'a urmatoriloru lorú din generatiune in generatiune.

Multiamit'a nóstra in sa se estinde in line'a a dóu'a si asupr'a intieleptiloru si luminatiloru sfetnici, ce incungiura tronulu imperatésca, asupr'a Inalteloru Cancelarii aulice transsilvana si ungara, si cu deosebire si asupr'a Inaltului Ministeriu de statú, care a condusu acést'a mare cauza la solutiunea dorita. Marele barbatu, ce sta in fruntea acéstui Ministeriu, care inca la intrarea sea in oficiulu celu inaltu, in renumitulú cerculariu din Decembre 1860 apostrofá necessitatea, cá in privinti'a exercitiului liberu alu religiunei, ce este unulu din cele d'antáiu legi fundamentale ale statului, preainalt'a vointia in tóta plenitudinea intentiunei sele umane sa ajunga la practisare ne'mpedeata, — a probatu prin sprijinirea si esoperarea mitropoliei române greco-orientale, inaintea luméi, ca principielle de gubernare, ce le a serisu pe drapelulu seu, le a sapatu si le pórtá si in inim'a sea.

Archipastorului in sa, care dela suirea sea pe scaunulu episcopescu a proclamatú dreptulu de autenomia alu bisericéi nó-

stre resaritene, precum și dreptul nostru la o ierarhia independentă de alte ierarhii; care cu înțelepciune matură, cu constanță ne'nvinsa și cu răbdare adevărată neobosită a urmări această idee din fașă în fașă; care în fine vede realizată dorința de aur a Românilor: de a se saluta reuniti sub unu capu comunu bisericescu: Arhiepiscopului, dicem, și va multămi Istoria, carea va fi mai liberă și mai dreaptă în judecățile sale, decum putem fi noi contemporanii, precum ea va multămi cu dreptate și totururu aceluor fii ai națiunii și bisericești, cari prin cuvintu și scrieri, prin staruintă și răbdare au înfaptuit la scopulu celu marțiu, sub alu cărui scutu ne'mbrățișăm astadi toti: Ardelenii, Ungurenii, Banatienii — și sperăm, în curenđu și Bucovenenii! —

Sa țina Domnedieu scump'a vieții și sanatare a totururu, că după ce au pus biserica sub unu capu comunu, sa-i dea și ocaziunea și concursulu, pentru de a se pot' constitui în deplină libertate pe bazele eii cele largi liberale și constituționale canonice. —

Aceste și alte asemenea simțăminte ne-au miscat pre noi în aceste serbatori. Și credem ca nu ni se va da demințire, nici ni se va imputa arogare, deca cutezăm a spera, ca prin cuvintele acestea ne vom fi facutu talmaci credinciosi ai simțimintelor festive ale totururu Românilor resariteni din Austri'a.

Metropoli'a româna.

(Voce din Ungari'a.)

☉ Iosu cu doliulu seculariu, fratiloru! Sorele, a cărui căldura binefacătoare nu o-amu simțitu de atât'a tempu, lucește de nou în tota pomp'a sea regesca pe ceriulu nostru seninu: Metropoli'a Românilor dreptu credinciosi este restituită din voi'a atotpoterniculu Domnedieu, din grati'a și simțulu de dreptate alu monarchului. Astadi vedem realizată un'a din dorințele noastre cele mai drepte și juste înaintea lui Domnedieu și a omenilor; n'avem deci causa a jalii mai departe, căci prin restituirea scaunulu metropolitanu ni se garanteza propășirea poporulu nostru și a conducătorilor lui în cultur'a moderna, prin urmare și participarea lui la drepturile civile și politice, ce o dorim de sute de ani.

Imbracati deci toti vesminte de serbatore dela celu mai mare până la celu mai micu, și apoi bețână, barbătu tineru și copilulu sa se grabesca a aduce jertfa din inima curată pe altariulu lui Domnedieu, și sa multămesca atotpoterniculu Domnedieu, care nu lasa nemangaiatu pre poporulu seu credinciosu, — monarchulu nostru și celoru ce s'au ostenitu diu'a și noptea pentru redobandirea metropoliei Romane, ca poturamu ajunge și această di mare și frumoșă, carea o-a facutu Domnulu spre bucuri'a noastră.

Oh, noi nu ne putem exprime în cuvinte bucuri'a, suntemu debili a o descrie, însă o simțim, căci cordele inimei noastre vibreza și acuma de sunetele cele dulci și farmecătoare, ce ni le aduse pe buze restituirea metropoliei române!

Voi, cari sunteți liberi, nu știți cuprinde, nici nu poteti pricepe bucuri'a sclavulu, candu după unu tempu îndelungatu prima-ora diaresce lumin'a sôrelui în aerulu curatu alu libertății; voi, cari în privinți'a religiunii, a consciinței și a dreptulu vostru nici candu n'ati simțitu mân'a cruda a strainulu, nu sunteți capaci a judeca: câtu este de mare bucuri'a noastră la restituirea metropoliei române; deci nu ve mirati, deca noi astadi în preser'a libertății noastre religioase și în diorile culturai noastre naționale înălțăm tonu de bucuria și imnu de multămire.

Metropoli'a româna a reinviatu, și cu acest'a și Românu!

Se cuvine, că Românu dreptcredinciosu astadi sa salte de bucuria, între muntii și peste câmpii sa resune de pe buzdiele lui imnu de lauda și de veselie, căci ochii lui vedu astadi mântuirea sufletulu seu de scârba și necasu.

„Preoti cu crucea în frunte! . . .

Mare și puternicu esti tu, o Dômnă în ceriuri, care ai ascultat rogaciunile cele ferbinti ale credinciosiloru tei, și nu i-ai lasatu sa jaca și mai departe în temnița seculară a neciștinței, a apesărei și a nedreptății, ci li-ai tramisă din ceriu daru de mângăirea sufletulu. Fia binecuvântatu numele teu în veci, și binecuvântesca pre bunulu nostru monarehu, și pre arhierieulu nostru, pre pastoriulu credinciosu alu turmei credincioșe, pre Siagan'a, fi-igrătișu și-i da vieții lungă nestoriana și sanatare durabila, că pre poporulu acestu credinciosu sa-lu pota conduce după sânt'a ț'a voințiă întru multi ani!

Colind'a

Metropoliei romane greco-orientale:

Imperatulu nostru celu bunu, —
Lui Frantiu Iosifu, Domnulu! (se repetesce la fiacare versu.)

Paste zile de Craciunu,
Bucuri'a ni-a facutu,
Astfelu cum n'amu mai avutu, —
Ca ni-a datu Mitropolia,
Sa-lu pomenimu pe vecia,
Mitropolia romanésca,
Că Romanii se'nflorésca,
Toti Români banatieni,
Și cu fratiile ardeleni,
Și cu fratiile ungureni!

Pe cum stéu'a'n resaritu,
Pe Christosu, Domnu l'a vestitu:
Veste mare s'a latitu.
Siagan'a—i Mitropolitu!
Și biserica romana,
De acumu nu e orfana,
Ca-are tata pe'nălțiatulu,
Pe Frantiu Iosifu Imperatulu,
Cu iubire și dreptate
Și cu daruri minunate,
Ca-are mire pe Andreiu,
Celu mai credinciosu alu ei!

Romanasi! de-acum saltati,
Și pe Domnedieu rogati,
Imperatulu sa traiésca,
Și tota cas'a'imperatésca
O'nchinămu spe sanetate!

Marienescu.

Colindele, că și cântecele populare din sér'a ajunului de Craciunu, suntu cantece întru reverința cuiv'a.

Din refrenulu ce se repetesce la unele după fiacarele, la altele după alu doilea versu, se cunoscă cui suntu dedicate, și în a cui reverința se cântă.

Poporulu român a dedicatu o parte mare din colindele se Imparatiloru sei celoru buni, și din această causa, prin refrenele „Aureli Dômnă! Aureliane Dômnă! Lerumi Dômnă!” și adi si-aduce aminte de Imperatii cei vechi „Aureliu Titu, Antoninu Piu, Marcu Antoniu,” și de Aurelianu, că și de acei Imperati, sub carii au trăitu o epoca mai fericită.

După scirea telegrafică despre restaurarea Mitropoliei, s'a improvisatu colind'a aci descrisă, și s'a dedicatu Imperatulu nostru prebunu Franciscu Iosifu I. că acelu Imperatu, sub a cărui domnia poporulu român a ajunsu la sôrte mai fericită și prunciile dela scôla invetiandu delocu această colindă, în sér'a de ajunu au cantat'o în totu orasiulu în Lugosiu pela case și în diu'a de Craciunu în biserica sub împartirea anaforei, și a facutu impresiunea cea mai placută în poporu, electrisandu simțimintele lui loiale cătra Imperatu și biserica.

În acestu medu Imperatulu Franciscu Iosifu rămâne pomenitu peste vécuri, la acestu poporu în serbatorile Craciunulu, că tempulu restaurării Mitropoliei române gr. orientale.

Lugosiu 26 Decembre 1864.

Ara du 25 Dec. 1864 (6 Ianuariu 1865.) Onorata Redactiune! Diu'a de astadi fû pentru aradani o di de mare bucuria, ce s'a manifestatu în mai multe tipuri. Antâiu ad. căci fû diu'a născerei Mantuitorulu nostru Iisusu Christosu; a două, căci în diu'a de astadi sub sânt'a liturgiă, la care a pontificatu Illustr. Sea d. Eppu diecesanu aradanu Procopiu Iyacicovicu, — multimea poporulu adunatu în biserica (totu încă cea interimala) antâiu și mai antâiu audi facenduse rogatiuni pentru Escellenti'a Sea D. Andreiu Br. de Siagan'a, decurendu denumitulu Arhiepiscopu și Metropolitulu alu totururu Românilor gr. resariteni din Transsilvani'a și Ungari'a (sub care numire astadi se întielege și Banatulu). — Și cu adevăratu audindu acestu prea stimatu și prea iubitulu nume rostinduse parte din gur'a D. Protodiaconu A. P. de pe amvonu, parte sub sântele daruri din gur'a Illustr. Sele d. pontificante, resunandu pe afara trăscuri, lacrimi de bucuria se storceau din ochii celoru ce pricepeau, ce va sa dica numele: Metropolia și Metropolitulu alu Românilor gr. res., cari aprôpe mai două secle fură împedecati de a fi ayutu acestu supremu Arhiepiscopu de naținea sea.

Sub sânt'a liturgiă se sântira: unu preotu din Comit. Bihorei, și unu diaconu din dieces'a Timisorei. Acesti sânti parinti si-voru aduce aminte peste tota vieți'a, ca în această solenă di si-priimira sântiem'a, și sub sânt'a liturgiă se aminti mai antâiu numele Andreiu că Metropolitulu restauratei Metropolii gr. resaritene pentru toti Români acestei religiuni din Austri'a (căci dór în curenđu și din Bucovin'a.)

Corulu cantaretilor preparandi se pareă ca cu indoiu re-

sunetu intonă cantările cu ocaziunea acestei zile indoitu solene. Multimea omenilor eră indesuita, inteliginti'a româna numeroasă.

Cătra capetulu santei liturgii d. Parintele Eppu de pe amvonu tînu o cuventare cătra credinciosii de fatia fôrte acomodatu și bine nimerita, aducendu inainte cuprinsulu serbatôrei ce are d'oue mari insemnatâti, adeca: antâiu nascerea Mantuito-riului pentru crestini, a d'ou'a re'nviierea Mitropoliei române gr. res. din Austri'a; deci rosti mai departe, sa multiamimu prăbunului și pré gloriosului nostru Imperatu Franciscu Iosifu I. pentru grati'a acést'a mare, ce avù implinindu doririle nôtstre ale Româniloru gr. res., și sa ne rogâmu lui Ddieu pentru Inalt'a S'a persôna și tóta curtea 'mperatésca, a le darui nenumerati ani fericiți.— Cuventarea archipastorésca cătra poporu mai departe fù scôsa cá din inim'a celoru mai pricepatori, ca poporul adeca sa cerceteze cu serguintia sant'abiserica, sa jertfésca pentru ea, sa-si deie pruncii la scôla, sa propasiésca intru invetiaturi și cultura; căci curgerea tempului de astadi impinge ôrecum și pre Români totu nainte la desceptare, desvoltare și cultura s. a.

Dupa sant'a liturgi'a, inteliginti'a sub conducerea Illustr. Sele dlui Georgiu Pop'a decurendu ajunsului Comite supremu—care resignà de caruti'a, ce-lu asceptá,—merse pe josu pâna la resiedinti'a D-lui Parinte Episcopu salutandu-lu și aretandu-si bucuri'a pentru antâiasi data sub sant'a liturgia de astadi auditulu nume de Metropolitu rom. gr. res., pentru a cărei castigare și insasi Illustr. Sea D. Eppu a fostu unu eluptatoriu principalu, recomandandu mai departe pe Români gr. res. ingrijirei Ilustritatei Sele. — La care tôte Par. Ep. a respunsu, ca intru castigarea Mitropoliei rom. Ilustritatea Sea numai dorinti'a clerului și o poporului diecesei Sele de atâtea ori manifestata la locurile mai inalte a reprezentatu, prin urmare eluptarea acést'a este a se atribui întregu clerului și poporului rom. gr. res. ce a statu neresturnabilu in cererea sea. Restaurarea dara a Mitropoliei rom. a miscatu cu bucuria și multiamire tôte fibrele poporului rom. gr. res. — Sa traiésca Maiestatea Sea Imperatulu Franciscu Iosifu I. ! Sa traiésca Metropoli'a rom. gr. res. ! Sa traiésca Esc. Sea Metropolitulu Româniloru gr. res. D. Baronu Andreiu de Siagun'a !

Din Vienn'a se scrie, ca dd. Senatori imperiali, P. Archimandritu Popasu și P. Protosinghelu Pope'a din caus'a sanctiunârei mitropoliei dederu unu banchetu, la care au fostu invitati o multime de barbati alesi dela diferite ministere etc. P. Popasu radică celu d'antâiu toastu, pentru Maiestatea Sea, Cons. de Cancellari'a aulica nungara d. Dobrauski alu doilea pentru Metropolitulu etc. Suntemu in asceptare, că dintre cei ce luara parte la acelu ospetiu veselu, sa scrie cine-va și pentru publiculu român; déca in sa preste asceptare acést'a nu s'aru intemplá, atunci in nr. urmatoriu vomu comunicá ceea ce aflâmu prin foile germane vieneze. —

Dela Associatiune.

Sabiiu in 29 Dec. 1864 (10 Ian. 1865). Astadi s'a tînutu siedinti'a lunaria a comitetului sub presidiulu ordinariu alu Esecellentiei Sele Părintelui Mitropolitu Andreiu Br. de Siagun'a, fiindu de fatia dintre membrii actuali dd. P. Manu, Dr. P. Vasiciu, P. S. Popoviciu Barciãna, ear dintre cei suplenti dd. P. Dunc'a, P. Z. Boiu, P. I. Popescu și N. Cristea, in fine dd. oficiali: Cassieru Stezaru, Controloru Bacu și Archivaru Romanu. Notariu d. V. Secretariu P. Russu.

Agendele, ce venira la ordine, le resumâmu pe scurtu in urmátorele: 1) Starea cassei arata 20,959 fl. 10 xr. v. a. 2) P. S. P. Barciãna predà in numele tatalui seu, a betrânului Preotu Daniilu Popoviciu din Resinariu 200 f. in obligatiuni de statu, prin ceea-ce daruitorulu devine membru fundatoru. Darulu se priimesce cu viua placere și acclamatuni. — 3) Juristulu Cumanu Chicea de aici resignéza in scrisu la stipendiulu de 100 f. din partea Associatiunei, dupace i s'au deschisu alte ajutóre. Stipendiulu devenitu vacantu, respective restulu acelui'a de 66 f. 66²/₃ xr., in urm'a rogârei lui de mai nainte, se confere juristului III. I. Siandru. — 4) In. Guberniu reg. insciintiéza presidiulu despre imbucuratórele progresse, ce le face stipendistulu Ioann Dragomiru la facultatea filosofica din Vienn'a; se ia spre sciintia. — 5) Teodoru Maieru din Heturiu se rôga pentru unu imprumutu de 100 f., pentru care va sa zelogésca cas'a și mosi'a sea. Sa i se rescria, ca comitetulu nu este indreptatitu la imprumutâri de bani pentru privati. — 6) Se denumescu 2 colectori: d. Ioann Colceriu in Deaju, și, resignandu d. colectoru de pâna acum, negot. A. Bechnitiu, P. Prot. I. Hanni'a pentru Sabiiu. — 7) Se repórta despre summele incurse dela siedinti'a din urma pâna la cea presinte. (Fiindca summele acestea se voru publicá in specialu câtu de curendu din partea on. Secretariatu, de aceea nu anticipâmu publicarea loru.)

Redactoru respundiatoru Zacharia Boju.

Diu politic'a esterióra de asta data numai atát'a, ca cuventările de anulu nou din Parisu au fostu in termini generali, din cari se pôte concheiá și un'a și alt'a; va sa dica, Napoleonu și vorbindu scie tacé.—Totu cam asemenea și Victoru Emanuilu. —

Camerele din Romani'a lucra la adress'a la cuventulu tronului. Bugetulu de 1865, infatisiatu de ministrulu de finautie, arata spesele cu 161,500,000, ear veniturile cu 162,650,000 lei, va sa dica prisosintia de 1,150,000 lei.—

Nr. 48—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci de I. și II. clasa din opidulu Lipov'a se deschide concursu pâna in 31 Decembre a. c. s. v.

Emolumentele pentru fia-care statiune suntu 262 f. 50 xr. v. a. 2 jugere de livada, 1/4 jug. de gradina, 30 cubule de grâu, 14 orgii de lemne și cortelu liberu,— pre lãnga propunerea sciintieloru in limb'a româna și serba.

Doritorii de a ocupá vre'unu postu din acestea, suntu avisati a substerne deschilinitu acestui diecesanu Consistorium recursurile sele, cuviinciosu timbrate și prevediute cu estrasulu de botezu, cu adeverintiele despre sciintiele absolvate, despre servitiulu de pâna aci. și despre portarea sea morala și politica.

Din siedinti'a consistoriala scolastica in Timisiór'a in 17 Novembre 1864 tînuta.

Diecesanulu Consistoriu alu Timisiórei.

Anuntiu de cãrti.

Reformele Româniloru, séu colectiune de tôte legile și regulamentele introduse in administrati'a Romaniei dela 1859 Ianuariu pâna la 1861 Octobre de I. Brezoianu. Bucuresci 1864. . . . 6. 20
Adunare de rogatiunile cele mai trebuinciose fiacãrui crestinu de d.d. Dionisiu Traianopoleos, locot. episc. Buzeu. Bucuresci. 1. 70
A Román nép és ügye. Védelmézve a magyar idôszaki sajtó terén, az országgyûlési szôszéken. Zelistyei Wlad Alajos, Kraszó megye Nagy Zorlenczi kerületének, az 1848/49 és 1861 évi országgyûlésen volt képviselôje által, Lugoson, 1863. 1. 20
Peregrinulu transsilvanu séu Epistole scrise din tieri streine unui amicu in patria, dela an- 1835 pâna in chisive 1848. Sabiiu 1864. 80
Colectiune mica de novele, tradusa de Georgiu Buscaneasca. Cernautiu. 1864. 1. 50
Dorulu, culegere de cântece nationale și populare. Editiunea V. Bucuresci 1864. 80
Tesauru de monumente istorice pentru Romani'a de A. Papiu Ilarianu. Tomu I. și II. fiacare tomu 10.—
Istori'a generala a Daciei, séu a Transsilvaniei, tieri muntenesci și a Moldovei de Dionisiu Fotino, tradusu de Georg Sion. Bucuresci 1863. 5.—
Istori'a tieri romanesci de fratii Tunusli trad. de G. Sion. Bucuresci 1863. 1.—
Din Poesiele lui G. Sionu. Bucuresci 1857. 1.57
Suvenire de calatoria in Basarabi'a meridionala. de G. Sion. Bucuresci 1857. 30

Calindare romanesci pe anulu 1865.

Calendaru istoricu și popularu, cu unu premiu de 1 tablou „Mórtea lui Michaiu Vitézulu.“ Bucuresci. 1.—
Calendaru pentru toti, cu 4 ilustratiuni: Ioann Cuz'a I, Elen'a, Closca și Iancu. Bucuresci. 1.—
Calendarulu literariu și umoristicu, desenul de Alessandre. Bucuresci 1.—
Amiculu Poporului de V. Romanu, cu unu premiu, „Curtea de Argesiu“. Sabiiu. 50
Calendaru pentru poporulu rom. de G. Baritiu. Brasiovu 25
Calendarulu Umoristului cu ilustratiuni de G. Ardeleanu și I. Vulcanu. Pest'a 30
Calendaru din tipografi'a lui G. de Closius Sabiiu 24
Calendaru de parete. Bucuresci 20

S. Filtsch,
tipografu și librariu,

Nr. 50—2

Anunciu literariu.

In tipografi'a lui Georgiu de Closius se afla de vendiare „Carte de Esercitiu“ in computulu celoru patru specii cu numeri intregi cunoscuti și necunoscuti pentru scólele populare române I, II, III, compusa de Aaronu Necsi'a fostulu invetiatoru comunale. —

Pretiuulu e 28 xr. v. a.

Sabiiu in 14/26 Decembre 1864.

CORESPUNDINTIA. T. O. Nadesiu. Bani tramisi nu se potu socoti fãr' pentru tempulu, pe care s'au tramisu.— L. M., Ap. „T. R.“ nu se tramite nimerui à conto; ne pare reu. ca cereti dela noi jertfe, ce nu le potemu aduce.— B. B. B. Multiamita și salutare.

Cu numerulu acest'a se ncheia abonamentulu pe 1864. Ne rogâmu a grabi cu abonările nôue. La revedere vesela in 1865 !

Editur'a și tipariulu tipografiei Archidieceșane.